

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény  
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

## Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

## MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

## Előfizetési árak:

Égész évre . . . . . 4 frt.  
Fél évre . . . . . 2 frt.  
Negyed évre . . . . . 1 frt.  
Egyes szám ára 10 kr.

## Hirdetések elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalek H., Dukas M., Oppelik A. J. Daube G. L. és társánál és Hernd: Brünen: Stern M.

Nyilttér petitsorra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Videki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

## A mezei egerek ellen való védekezés.

Az egér szaporodási viszonyait ismerő gazda jól tudja, hogy az egérjárás hogyan keletkezik, mindazonáltal a kisebb gazdák közül még most is igen el van terjedve az a hit, hogy az egér idegenből szokott bevándorolni; és vannak, kivált az alsó népszótlálynál, olyanok is, kik az egéresőben hisznek, vagy legalább azt vallják, hogy az egér magából a földből lesz. Hogy ezek a vélemények, mennyit érnek, az könnyen ki deríthető az egér szaporodási viszonyaiból.

Az egér miután szabadban él, egész esztendőn át szüntelenül ki van téve ellenségeinek és az idő viszontagságainak. Ha fejlődése folyamán csak olyan arányban szaporodnék, mint házi állataink, akkor e fajnak okvetlenül ki kellene pusztulnia. Ámde a természet az által segített rajta, hogy rendkívül kedvező szaporodási tulajdonsággal áldotta meg.

Az egér rögtön hozzá fog a szaporodáshoz, mihelyest a talaj annyira megmelegszik, hogy a vegetáció megindul. Ha a talaj egy keveset felszikkadt a növényzet már hajtani kezd, az egér Magyarországon, kivált délebb vármegyéinkben sokszor már április elején vigan futkos és játszadozik az áttelelt herésekben és vetésekben. Fészkében pedig már ugyanakkor fiataljaira is lehet ráakadni: április közepétől azután a szaporodás rendes.

Egy-egy anyaeget tavasszal egyszerre 7—10 fiat vet, nyár derekán e szám átlag majdnem mindig tizen felül van. S ez a fejlődés júliusban és augusztusban, mikor az egerek nemcsak meglamadott növények szárából (here, fű, gabonaszár) élnek, hanem a megérett gabonaszemekből bőven és jól táplálkozhatnak, még kedvezőbb, még szaporább. E nagy szaporodási számhoz hozzájárul az is, hogy a megnőtt anyaeget az utolsó ellés után 5 héttel később ismét fiat hoz; a fiatal egér pedig maga nyolcz hetes korában már szintén ivarérett.

A szaporaságra lényeges befolyással van azután az, hogy átlag 10 egér közül 7 majdnem mindig nőstény és csak 3 darab him. S e számbeli elterés nemcsak tavasszal van, hanem megmarad a fejlődés egész időszakán át, vagyis már újonnan vetett fiaknál is érvényesül.

Ezek alapján mondható, hogy egy egérpár után az utódok száma még a folyó évben, Magyarországon október közepéig, hosszú és meleg őszi idején novemberig is, 200—250 darabra felszaporodhatik.

A mi az egér táplálékát illeti, az mindent megeszik és mindent megrág. Ősszel, télen és tavasszal csak abból él, a mit künn talál. A partokból, kirágott gyepes részekből behuzódnak a kikelt vetésekbe, luczerna- és heretarlóba s azokat nagy szaporodás esetén úgy össze-vissza turják és rágják, hogy az oda vetődő ember alig ismer a földre s nem igen mondhatja, hogy ebbe mi volt vetve;

a legszebb, legerősebb luczernás föld egy-két hét alatt olyan, mint a kirohadt tarló.

Ha pedig vetésre vetik magukat, akkor azt eleinte csak legelik. A növény földből kiálló részét teljesen leesi és csak annyi marad belőle, a mennyit a föld takar.

Az egér nemcsak mély lyukat fur, hanem a földet 3—5 centiméteres mélységben föl is turja. Ebben a turásban rejlik úgy az őszi vetés, mint a luczerna veszedelme. Fagyok esetén az így aláturta növény teljesen védtelen; az a kis és rendesen átázott földréteg, melybe a növény az egérturás következtében jut, alulról és fölülről annyira megtagyhathat, hogy abban maga a növény nagyon könnyen kifagy. Azok a foltok tehát, a melyek ilyen egerlepte vetésben tavasszal találhatók, az egérturásnak következményei: azokon a vetés kifagyott, vagy ha sok volt tavasszal az eső és a folt alantabb feküdt, akkor ki is ázhatott.

Az egér télen sem tart szünetet. Ha fagyasztó időben fészében is marad, mialatt az odahurczolt élelemmel él, nyughatatlan természetese kihajtja lyukából még akkor is, ha a földet hóréglet fedé: lyukat tur a hóban is s meleg napokon csak úgy rontja a vetést mint ősszel. Ha pedig hó nincs s a tél száraz, akkor azt föl sem veszi.

Tavasszal, mikor a vegetáció általában erősen fejlődik, az egérnyom nem igen szembe tűnő, de aratás táján csakhamar észrevehetővé válik, kivált, mikor a kalász már éredő felben van.

## TÁRCZA.

## A Dráva tündére.

Irtá: Alpári Jenő.

Következő éjjel, éjszakának évadján, elzarándokolt a tündér a sirkerthez és fölkereste azon rögöket, amelyek alatt zavartalanul pihent az ascéta végső reménye, teljes boldogsága.

Mikor a szellemek órája elérkezett, megnyiták az eddig lezárt hantok, és a béke-otthonban fülzugató susogás, bugás, zizegés törték meg a csendet.

Csakhamar előlépett az egyik sírból a halvány ifju, vér nélkül való, aszott ábrázattal, hófehér tógában.

A tündér megszólította és hívta, hogy menjen azon kies tengerszemhez, melynek hűvös hullámai neki lakohelyül szolgálnak. A sápadt ifju ellenállni iparkodott, szabadkozott, mentegetőzött, okul azt hozva fel, hogy ő halott s élőkkel nem élhet együtt.

Ámde a szerelem hatalma ellenállhatatlan, leküzdhetetlen, és a nympfa nem hagyott fel ostromlásával, míg végreis a szellem engedett a mézes-mázos hívásnak.

Zephriszárnyakon, mint imbolygó silphisek, lengtek tova az éj leple alatt és a libegő, suhogó habokban pihenték ki az ut fátalmaidat.

A tónak varázsereje volt és ennek következtében a sápadt hullá visszanyerte daliás alakját.

Arczát az élet lehelete pirosra festette ismét; viruló ifjuság bája sugárzott egész lényéből.

Vidám csevegés, csengő kacagás és enyelgés közt töltötték idejüket s boldogságban usztak; nagyon boldogok valának. —

Azonban az édeni boldogság mámorra nem volt örökké tartó. Midőn a szellemidő lejárt, akkor az előbb még derék levente, rideg, visszataszító, ocsmány alakot öltött és visszazugaldott a nyugodalmi hazájába.

Ilyenkor a tündér lázasan lüktető, kéjtől áradó szívén keserű fájdalom nyilalt át és az egyedülvalóság rémitő gondolata panaszokodó hangokat csalt eperajkára. —

\* \* \*

A halványan derengő holdfénynél ölekeztek, vigadtak éjszakánként, de eszokolóznok nem lehetett, mert a csábító, elragadó szépségű szirén tudta, hogy az először elcsattanó csók erkölcsi halál lesz reá nézve.

Ámde a pajkos Ámor egyik nyilat a másik után ajzotta fel fel és nagyon felszította a szerelem lobbanékony üszkeit.

A miliárdnyi csillag rezgő sugarai aranyos pikkelyekkel szótták át a lágyan rezgő tő felszínét, a szerelmek dévajul pajzánkodtak és felkorbácsolták a csendes habokat.

Hattyuféher, gömbölyű karjaik majd összefonódtak, majd meg lekonnyultak. . . . A boldogság szilaj kedvet támasztott ugyannyira, hogy a tilalomról is mefeledkeztek.

Az olthatatlan szerelem legyőzhetetlen ereje annyira becsalta áldozatait bűvös hálójába, hogy nem menekülhettek és — elcsattan a nehezen várt, jóleső első és — utolsó asók. . . . Össze-forttak az ajkak, hogy kiszívják egymásból a végtelen boldogság mézét és azt a gyilkos fullánkot, amely kioldta életük lóbogó szövetekét. . . .

Az ifju összezsérent és cizzikázó villámként elenyészett a távolaság ködében, hogy ujlóg azzá legyen, amivé lennie kell és levetkőzse azt a testet, azt a mezt, amelyet föltennie nem volt szabad.

A párka elmettszette az életfonalat. —

A feledékeny tündér is iszonyuan meglakolt bűnéért.

Elveszté azt a földöntuli varázshatalmat, amely oly nagy erővel ruházta fel és gyarló, véges, földi féreggá változott át, amely hamuvá, porrá zuzódik össze.

Az a gránitkemény biztos alap, melyen eddig állott, kibillent. —

Ő vétkezett s ezért vezekelnie, sőt kimondhatatlanul bünhődnie kellett.

Az a nyimbus, amely gyönyörű termetét körülvette, eltűnt. —

Aranyhaja lehullott és nem diszlett többé telt, formás karjain leomolva.

Arczán az öröm bimbói elenyésztek; vénuszi testalkata elcsenevészedett s a pillanatnyi mámort — örök keserűség, bánat cserélté. —

Kijött a fodros hullámok közül a fővényes partra és zokogott keservesen, vég nélkül. . . .

A szár hosszu és a kalász sokkal magasabban van, mintsem hogy az egér azt elérné s azután a gyenge, hajlékony száron föl sem mászhatik hozzá. Akkor hogy segít magán az egér? A mennyire a szárat nyújtózkodva eléri, azt olyan magasán elrágja. Egy-két harapás s a szár leesik, de nem úgy hogy az egér most már a kalászhoz férhetne. A lerágott szár a többi gyökereken állt szárrakra dült s azok között állva marad. Az egér tehát ismét felágoskodik, újból rág s ezt a mesterfogását addig folytatja, míg végre czélt ér s akkor a szemes kalászzsal lyukába menekül: ha éhes, eszik belőle, ha jólakott s a szem eléggé érett, télire teszi el.

Igy rágja aztán az egér az egyik szárt a másik után. Ilyen letarolt helyek eleinte csak ott mutatkoznak, a hol sok az egér, majd nagyobbodik a folt s nem ritkán négyszögölnyi területet foglal el. Hol pedig már tömeges az egér, ott megcsik, hogy egy-két nap lefolyása alatt tönkre mehetnek egész buzatáblák is.

Hasonló módon jártak el az egerek, a melyek luczernában vagy lenben ütöttek tanját. A luczernából itt is csak egyes szárrészek maradtak. Zalában még a burgonyát (krumplit) sem hagyta bántatlanul.

Hasonló sors éri a rétet és kaszálót is. A kukoriczánál a száron levő csövekben, míg a répnél a földben levő gyökerekben tesznek kárt, a mely az egerek számához képest, igen jelentékeny lehet.

A kukoriczánál ez a kártétel odáig terjedhet, hogy az egyes, félig érett csövekből csak épen a törzs (a csutka) marad meg.

És azután mennyi kárt tesznek még ezek az állatok a ház körül? A sok gabonaneművel, takarmánnyal behurcolt egér, mind a gazdaság körül marad; behúzódik a gazda és cselédjei hajlékába, kamrájába és a mihez foga csak ér, rág és pusztít mindent.

S ezen bünkrónikába beleírhatja az erdész és kertész is a maga panaszát, mert a poczokkal meggyűlhetik neki is a baja: erdei tisztások szélein a fiatal ültetésnél és a csemetekertben hány fácskát nem foszt meg e gonosz állat a kergétül? A kisebb fácskát egészen lerágja, míg a nagyobbakat csak tövének lehámozza, sőt sokszor fás részeit is kikezdi. Kertben 6—12 éves gyü-

Könnyű záporként öntözték a földet: siratta elvesztett boldogságát, parányi ideig tartó szerelmét, elhervadt, remek szépségét és mérhetetlen bánatát. — —

Szakadó könnyeitől megdagadt a tengerszem; tajtékozó hullámai kicsaptak a mederből; s utat törtek előre, előre! . . .

A kised tavacska zajongó, félelmesen morajló szilaj folyamára változott; zúgó árja feltartóztatlanul ömlött szertelenül, mintha el akarta volna nyelni mérgében az egész világot.

A remetelakás tulajdonosával együtt martaléka lett a dühöngő víznek, sőt még az elátkozott tündérre is a zavaros hullámsír borult szemfödőknént . . .

\* \* \*

Borongó, néma alkonyatkor, midőn a lemerülő nap bucsuesőjka már felszikkadt a bércezek fókán, gyakran megjelenik susogó szellem a csobogó Dráva tükre felett és bánatosan zokog, sóhajtozik, — mintha sóhajásokban akarná szétördelni, a részes, fatális multba visszarávedező lelkét! . . . És a halandó reszketve mondja: »Ez az »ő« szava.« — — —

mölcsfákra is ráveti magát. Ha a fa egyenes, akkor csak az alján rág, mert ügyetlen mászó, de ha görbe, vagy hogyha a karóhoz úgy van kötve, hogy a kapaszkodó egér ahhoz hozzá támaszthatja a hátát, akkor feljebb is hatol. Az ilyen körülragott fa aztán alig marad életben.

Valóban nincs embei, a kinek nem volna oka panaszra a poczok és egér ellen, úgy hogy ezek után ezt az állatfajt nem a mezőgazdaság ellenségének, hanem arra nézve igazi csapásnak kell tartanunk, a mely okvetlenül megköveteli, hogy pusztítsa és irtsa mindenki ott, a hol éri.

(Vége köv.)

## Az Országos Orvos-Szövetség.

Az orvosok mind saját érdekeik megővésére, mind a közegészségi és a szenvedő emberiségnek tett szolgálataikban rendszeres és egyöntetű eljárás biztosítására, továbbá az orvosi tisztesség megvédésére már hosszabb idő óta óhajtottak valamely országos egyesületet alkotni. A felmerült tervezetek közül a milleniumi kongresszus az Országos Orvos-Szövetség eszméjét fogadta el jelentékeny szótöbbséggel; ezen szövetség a belügyminiszterium jóváhagyta alapszabályokkal f. hó 7-én megalakult s megválasztotta elnök-ségét és igazgató-tanácsát, amelyben 10 fővárosi és 20 vidéki orvos foglal helyet.

Ezen Országos Orvos-Szövetség tulajdonképen csak az összekötő kapcsa lesz az ezután, lehetőleg mindenütt megalakítandó Fiókszövetségeknek, a melyek az egyes megyék, továbbá nagyobb városokban fogják magukba gyűjteni az önként jelentkező orvosokat. Így tulajdonképen csakis az egyes Fiókszövetségekbe léphetnek be a tagok, a kik azonban e belépésük által már az Országos Orvos-Szövetség tagjai is.

Az igazgató tanács állandó összeköttetést fog tartani az egyes Fiókszövetkezetek közt s a felmerülő indítványok, tervezetek közlésével alkalmat fog adni a függő kérdések lehetőleg általános megvitatására. Ezen célra szolgál továbbá az évenként előre meghatározandó helyen tartandó általános kongresszus, amelyen az összes Fiókszövetségek tagjainak alkalma nyílik közös tárgyalásra, sőt tervben van ezen feladatra szolgáló folyóirat is, amely még nagyobb mértékben létesítheti az ügy érdekében kívánatos közös közreműködést.

Azigazgató tanács legelső sorban a segélyző- és nyugalomdíj-alapját óhajta megvetni és ezen célra valóban kívánatos az orvosok minél nagyobb számban való csoportulása, hiszen itt oly közös és fontos érdekről van szó, a mely elől bármilyen okból kitérni ép oly hiányára vallana a kollegiális érzületnek, mint az egyéni saját jól felfogott érdeknek.

E mellett az orvosok erkölcsi és anyagi helyzetének javítására célzó indítványok fognak tárgyalásra kerülni s valóban e két tényező szorosan összefügg; az orvosok anyagi helyzetének javítása, szakképzettségük emelését jelenti s ennek a nagyközönség is hasznát fogja látni. A Fiókszövetségek legközelebb fognak megalakulni.

## Figyelmeztetés

a postát igénybe vevő közönség érdekében.

A karácsonyi postacsomag forgalom fokozott mérvben veszi igénybe a postai alkalmazottak tevékenységét s oly rendkívüli

mérveket szokott öltetni, hogyha a fennálló postai szabályok a közönség által szorosan nem tartatnak be, a királyi posta a legkiterjedtebb intézkedések és a legnagyobb erőmegfeszítés daczára sem volna képes a közönség minden igényének eleget tenni, minek következtében a közönség maga szenved kárt, ha küldeményeik vagy nem érkeznek meg rendeltetésük helyére, vagy ha megérkeznek, nem kézbesíthetők, vagy végre ha kézbesíthetők is, a tartalom meg van sérülromolva stb.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a szabályoknak a közönség részéről való pontos betartása a csomag sorsát biztosítja, ennél fogva a postát igénybe vevő közönség figyelmébe a küldemények csomagolását s helyes címzését annál nyomatékosabban ajánlom, mert ezeknek figyelmen kívül hagyása, az államkincstárnak kártérítési kötelezettségét megszünteti.

Gyorsan romló tárgyakkal szükséges, hogy e záradék: »gyorsan romló,« törékeny tárgyakkal pedig e záradék: »törékeny,« vagy a szokásos palack alak szembetűnőleg kitétessék.

Füdülog a helyes és tartós csomagolás kivül, hogy a cím oly szabatosan tisztán és olvashatóan legyen magán a csomagon lehetőleg jó nagy betűkkel kiírva, hogy a címzett azonossága és tartózkodási helyére nézve minden kétséget kizárjon; s a helyes irányítás céljából az első pillantásra a rendeltetési hely kivehető legyen.

A Budapest és Bécs fő és szekvárosokba szóló élelmi szereket tartalmazó küldemények fogyasztási adó alá esnek. A bor és húsfélel tartalmazók pedig bárhova szólnak utólagosan fogyasztási adóval terhelhetnek, szükséges tehát, hogy a szállító levél és csomagon a fogyasztási adó alá eső küldemény minősége és mennyisége kilogramm, darab vagy liter szerint megjelölve legyen. — (Például: 1 pulyka, 2 kgr. szalonna, 3 kacska, 2 kgr. őzhus stb.) — mert különben a küldemény a rendeltetési helyen megadózhatatlan céljából fölbontatik, mi a kézbesítést feletle késlelteti.

Végre még fölemlítem, hogy a torlódás lehető csökkentése céljából, de még azért is, hogy a küldeményeket még aznap biztosan tovább küldeni lehessen, igen kívánatos, hogy a küldemények földadása a délelőtti időben történjen, e célból intézkedtem, hogy kerületem nagyobb hivatalainál folyó év december hó 20—24-ig bezárólag a küldemények a déli órákban is felvételének.

## KÜLÖNFÉLÉK.

— **A Zrinyi-szobor** nagybizottsága f. hó 4-én gyűlést tartott, melyen a bizottság megalakult. Elnöknek Petrics Ignácot, alelnöknek Tóth Istvánt, jegyzőnek Alszegehy Alajost, pénztárosnak Pálya Mihályt választották meg. A tisztviselői kar az előkészületek megtételére nézve megbízást nyervén, munkálatairól a közelebbi összehívandó értekezleten referál.

— **Athelyezések.** Kovács Károly helybeli szolgabírósi hivatalozgát Pacsára, Máté Istvánt pedig Nagy-Kanizsáról Csáktornyára helyezték át.

— **Uj anyakönyvvezető.** A m. kir. belügyminiszter Zalavármegyében a murakirályi anyakönyvi kerületbe anyakönyv-vezető helyettesé Kumper Mártont nevezte ki.

— **Esküvő.** Breisch Rezső mezővári (Vasmegeye) kereskedő házasságot köt f. hó



14-én Alsó-Lendván özv. Loeb Józsefné leányával, Jetti kisasszonnyal.

— **Megyei közgyűlés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága decemberi közgyűlését holnap tartja. A tárgysorozatba felvett 57 tárgy közül felemlítjük a következőket: A közigazgatási bizottság választott tagjai közül kilépő öt tagnak, valamint a lemondott Skublics Gyula helyére új tagok választása; a bíráló bizottságnak az 1898. évre megalakítása; az Alsó-Lendvától Regedeig, valamint Nagy-Kanizsától Alsó-Lendváig tervezett vasút építési költségeihez törvényhatósági hozzájárulás megszavazásának kérése; miniszteri leirat a közigazgatási bizottság által kért két árvaszéki ülnöki állás rendszeresítése, esetleg ideiglenes munkakerök alkalmazása tárgyában; a mezőgazdasági rendeletek elkészítésére kiküldött bizottság javaslata; Alsó-Lendva n.-községnek vásár és piac rendezési szabálytervezete jóváhagyás végett bemutatottak; a balaton-füredi Erzsébet szeretetház igazgatóságának kérvénye az intézet segélyezése iránt.

— **A Muraszombat-lendvai vasút érdekében** Fróf Szapáry Géza és 138 érdekeltársai indokolt kérvényt intéztek a törvényhatósághoz az Alsó-lendva-muraszombat-regedei h. é. vasút támogatása illetőleg a vármegye területét érintő 16 kilométernyi vonalnak megfelelő 32.000 frtnyi törzsrészevénynek jegyzése érdekében. A kérvényt az érdekelttség kinyomatta és a törvényhatósági bizottság tagjainak megküldötte. Vas-vármegye legilletékesebb köreiben méltányolják a muraszombatiak kérvényét, s az lesz a kérvényre vonatkozó határozati javaslat, hogy a törvényhatóság jegyezzen 32.000 forintnyi törzsrészevényt s egyúttal küldjön ki egy permanens bizottságot, mely annak a fontos kérdésnek megoldásával foglalkozni: miként lehetne Mura-Szombatot a vármegye székvárosával közvetlen kapcsolatba hozni? Vas-vármegye egyébiránt elvárja az Alsó-lendva-muraszombat-regedei vasút érdekeltjétől, melynek javára jelentékeny áldozatot hoz, hogy a muraszombati vasúti hálózat továbbfejlesztése érdekében lelkesen fog közreműködni.

— **Milyen idő lesz decemberben?** Falb Rudolf dr. jóslata szerint december hava nagy hideggel kezdődik. A hónap első harmada száraz lesz. Azután melege, esőse változik az idő, de ez muló lesz. Ugyanezen jelenségek mutatkoznak a harmadik harmadban is. Hőesés ritkán lesz és csak a december 23-iki kritikus nap után válik valamivel erősebbé.

— **Költözők kaszinó.** A helybeli kereskedelmi kaszinó helyiséget változtat. Értelmisségünk szerint jövő hó 1-jével a Hirschmann-féle háza költözők át a Szeivert-héle kávéház mellé.

— **A helybeli általános ipartestület** a nagy-kanizsai betegsegélyző pénztártól való elszakadása és az ipartestületnél alakítandó pénztár létesítése tárgyában f. hó 5-én tartott rendkívüli közgyűlésen nem határozhatott az elszakadás kérdésében, mert ez idő szerint Csáktornyan csak 186 iparos segéd és tanonc áll alkalmazásban, a törvény pedig csak az eszben engedélyezi az ipartestületi betegsegélyző pénztár alakítását, ha a segédek és tanoncok száma a kétszázal megüti. Hogy tehát az ipartestület a község meg határozott segéd munkás létszámát kimutathassa, a kereskedő osztályt óhajtáná ipartestületi tagokul bevonnai, a mibe, ha a kereskedők beleegyeznek, meglesz a kívánt

létszám, s törvényadta jogánál fogva megalakíthatja az önálló betegsegélyző pénztárt.

— **A Nőegyesület Szylvester-estélye.** A csáktornyai Jótékony Nőegylet 1897. decz. 31-én (Sylvester napján), Csáktornyan a »Zrinyi« szálloda nagytermében táncmulatsággal egybekötött zene-estélyt rendez. Belépti-díj 1 frt. Kezdeté pont 8 órakor. Program: a) Zene-estély. Aesthetikai és történelmi fejtegetésekkel rendezi Alszechy Alajos ur. I. Beethoven Sonata (Cisz m.) Előadja Alszechy Ilonka k. a. II. Chopin a) Nocturne Esz. d. a) Mazurka II. m. Előadja Wollák Erzsike k. a. III. Ernst W. Elegia, hegedűn és zongorán Dobosy Elek és Alszechy Alajos urak. IV. Zsadányi »Boka kersergője.« Hegedűn és zongorán előadják Dobosy E. és Alszechy A. urak. b) Tánc. Szünóra előtt: Keringő. I. Négyes. Csárdás. Szünóra után: Csárdás. Rezgő polka. II. Négyes. Keringő. Lengyelke. III. Négyes. Csárdás. A meghívók az estélyre már szétküldettek, a mennyiben valaki tévedésből ilyen nem kapott volna, forduljon Bernyák Károlyné elnökhöz, ki a mulasztást helyre fogja hozni.

— **Közgyűlés.** A helybeli kereskedő ifjak egylete f. hó 5-én közgyűlést tartott, melyen az egylet tiszviselői karát egyhan, gulag megválasztották. Elnök lett Weisz Miksa, alelnök Fejér Jenő, pénztáros Strausz Miksa, jegyző Tóder József, háznagy Dorner József, háznagyhelyettes Meider Albert. A választmány tagjai: Lukofnak Bernát, Németh János, Mayer Arthur, Masanszker Henrik, Rosenberg Richárd, Tauszig Arthur, Kohn Béla, Feigelstock Rezső; póttagok: Neumann Róbert, Premez Miklós, Hirschmann Henrik.

— **Halálozás.** Ruesz József helybeli kir. segédtelekkönyvvezetőt és családját súlyos csapás érte, a mennyiben sógora, Wagner Ignác, nagypalini tehenészeti bérlő f. hó 8-án rövid szenvedés után, 59-ik évében meghalt. Nyugodjék békében!

— **Színészet.** Ágh Aladár színtársulata szerdán f. hó 8-án érkezett városunkba s esütörtökön kezdte meg előadásait. Első, bemutatott előadásul Gabányi Á. »Az apósk« című vígjátéka került színre. A női szereplők közül Vajda Ilona, ki amint tudjuk meg kezdő színésznő, Margit szerepét helyes felfogással és kellő élelenséggel játszotta. Győri Berta pedig a cseléd szerepében kellett többször derűltéget. Megnyerő, kedves alak volt Nagy Mariska is. A férfiak közül legjellemzetesebben Körösi alakította Zab Ferit, a félzeg és félénk udvarlót és leánykerőt. Miskolczy pedig az egyik após szerepét játszotta sok jó humorral és természetességgel. Az est sikeréhez hozzájárultak még Adorján Irma, Ágh Aladár és Falusi. — Pénteken Gécy Istvánnak a már ismert nyomokon haladó népszínművét a »Leszámolás«-t adták. A darabban előforduló nóták valóban igen szépek, fülbemászóak, szívhöz szölkők. Ez az előadás még sikerültebb volt mint az első. Nagy Mariskában a társulat tehetséges népszínmű énekesnőt bir. Török Kornél szintén kedves egyszerűséggel adta Mariska szerepét. Győri Berta pedig egyenesen játszotta az özvegy postamesternőt. A férfiak szerepében jól megállták helyüket Miskolczy, Réthy, Falusi és különösen Körösi. Sajnálattal kell konstatálnunk, hogy a társulat nem részesül a megérdemelt pártolásban. Tegnap Trilbyt adták.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Galinecz Ferenc, Lehkecz Teréz, Pálfi Gizella, Hozják Mária, Kranjcsesz Erzsébet, Zdravecz Lukács, Bratyanscsak Alajos, Kolmanics Teréz, Karapancsa Miklós, Kántor Margit, Novák Katalin, Jalsovecz Katalin,

Kosár Róbert, Zsvorc Erzsébet, Nagy Remigius, Stolcz Karolina, Visnics Erzsébet, Bujanics Otto, Derk Ferencz, Ferencz Erzsébet, Zsganez Rozália, Takács Imre, Kocsics Katalin. — **M e g h a l t a k :** Zsilavecz Miklós (2 h.), Kollár Imre (10 é.), Meczler Andor (16 é.), Varga János (75 é.), Toplek Elek (2 $\frac{1}{2}$  é.), Vechtersbach Antal (42 n.), Fodor György (60 é.), Leszár Francziska (22 h.), Novák János (24 é.), Vargha Mária (2 é.) Gradicsai Albertné (32 é.).

— **Aratógépek beszerzése.** Hazánk legtöbb vidékén most folynak az alkudozások gazda és aratók között a jövő évi aratószerszódések megkötésére vonatkozólag; így azután rövid néhány hét alatt legtöbb gazdaságban eldől az a kérdés is, hogy aratógépek beszerzése a jövő idényre tervbe vessék-e, vagy nem. A mult esztendőben megtartott aratógép próbák, különösen a nagy körültekintéssel rendezett mezőhegyesi verseny megmutatták, hogy az aratógépek mai alakjukban kész, használható és jó gépek, a mint az a Köztelek évkönyvében foglalt jelentésben bővebben ki van fejtve; a kévekött-gépnek természetszerűleg komplikált szerkezetétől a gazda, különösen a kisebb javítóműhelyek az ügyes gépészszel nem rendelkező, sok esetben idegenkedik, a marokló aratógép mai alakjában azonban minden viszonyok között fontos segédességek közé a gazdaságban. Tudvalévő dolog, hogy ilyen aratógépek még hazánkban nem készülnek; ez abban leli magyarázatát, hogy az aratógép szükséglet nálunk mai napig aránylag csekély és nagyon változó volt, úgy, hogy gyár sem terhelte meg az aratógép gyártásra való köztételes berendezéssel, így legelső gyáraink ez a téren a nagy amerikai világgépek képviselőire szorítkoznak. A mezőhegyesi versenyen a marokló gépek közül a legelső díjat az állami nagy arany érmet Kühne E. által bemutatott Osborne marokló aratógép nyerte, miután e czégnél az előjegyzések ilyen gépekre, fúkaszálókra és kéveköttgépekre is már nagy számban beérkeztek, ezen az uton kéri a t. gazdaközönséget, hogy esetleges szükségletéről a czéget mielőbb értesíteni sziveskedjék; a szükséglet megrendelése Amerikából t. i. e napokban megtörténik, miért is kívánatos volna eziránt a tájékozódást megvédeni, nehogy mint a lefolyt idényben az egész készlet időelőtti elkelése folytán későbbi megrendelések foganatosíthatók ne legyenek. Bővebb fövilágosítással szivesen szolgál Kühne E. gazd. gépgyára Mosonban és Budapesten, VI. Váci-körút 57/a.

— **Felhívjuk t. olvasóink figyelmét** a 27 év óta tenálló, hírneves V á r a d y B é l a férdívat- és különlegességek üzletére, ki azon kérrrel fordul a n. é. közönséghez, hogy miután nem utaztat, forduljanak megrendeléseikkel egyenesen a főüzletbe: Budapest. IV. Kishid-utca 9. Várady állandóan óriási raktárt tart a legmodernebb férdívatudonsgokból és meg nagyon győződvé, hogy minden vevő saját érdekében cselekszik, ha szükségleteit Váradynál fedezi. — Minden államban szabadalmaztatott g o m b l y u k n é l k ü l i i n g e i közkedveltségnek és nagy kelendőségnek örvendenek. Férfisz a b ó s á g a o l y tetőponon áll, hogy a legmagasabb igényeket is kielégíti. Mindezek daczára árai mérsékeltek és versenyképesek. Részletes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

**A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csip-fájdalom, fejfájásnál, közhvényénél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkóránál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerházban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony Lini-ment« kérendő és a »Horgony« védjegyre kérünk figyelni.

Felöltes szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF** Sogéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.**  
Kiadó és lapulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR.)**

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovec.

## Izdateljstvo:

Knjižara **Fischel Filipova** kam se predplate i obznane pošiljaju.

# MEDJIMURJE

nahorvatskom i magjarskom jeziku izlazdeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeden jedanokrat i to: vu svake nedelju.

## Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt  
Na pol leta . . . . 2 frt  
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštajé 10 kr

Obznane se poleg pogodbe 1 fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«. i. t. d.

## Gospodarstvo.

### Nekaj o oranju.

Predma se gospodarom čini, da je oranje već tak poznata stvar, da svaki zna orati i da je suvišno o tom kaj pregovoriti, ipak je oranje tak važno za gospodare, da je od oranja ovisno, da li će biline dobro uspjati ili ne.

Nije svakomu gospodaru poznata velika hasen dobroga oranja, ar oranje je prvi i najglavniji uvjet uz gnoj za dobar razvitek bilina. Zato treba najprije znati, kaj se hoće sa oranjem polučiti i kakovu hasen ima dobro oranje?

Oranjem se tlo preobraća, izrahlji, fonda se drač, podorava gnoj i sjeme. Da se to more kaj bolje obaviti, treba kod oranja paziti:

1. Da brazde idu vu pravoj liniji, da se sve jednako gliboke, ne preširoke i ne prevuzke. Navadno se uzima širina od 20 do 25 cmtr.

2. Da se vu bregovih ne orje uz breg, nego poprěko bręga tako, da brazda pada na gornju stran.

3. Da se sve falinge, koje bi nastale kod oranje tim, kaj plug izkoči iz tla, odmah poprave i da se svaka brazda podponu poebrne.

Da se tlo plugom kaj bolje obdela, treba znati:

1. Kada se orje;
2. Kuliko put treba orati i
3. Kak se gliboko orje.

1. Kaj se vremena za oranje tiče, naj-bolje je orati onda, kada tlo nije niti presuho, niti premokro. Osobito težko ilovasto tlo nesmije se orati, dok je premokro, — pjeskovito pak ili jako vapneno tlo more se orati o onda, kad je malo više vlažno. Strnišća treba prašiti i podoravati, kaj prije, vsikak pak pred zime, da se tlo preko zime smrzne, da se izrahlji, da zrak lehkeše vu tlo prehadja i bilinsku hranu raztvvara. Teško glinasto ili ilovasto tlo mora se zaradi toga navěk i za protuljetnu sětvu vu jeseni preorati na debele brazde, ar tak postaje težko tlo rahleše i plodneše, a zimski mraz sfonda orač i kukce. — Tlo treba orati, kad se pognoji. Osobito kad se gnoji vu ljetu, treba gnoj kaj prvije podorati, da ne izhlapljuje amonijak. Tako isto mora se tlo preorati, ako je poraslo dračem, da se tak drač sfonda, kaj je osobito potrebno kod prahe.

2. Koliko put treba tlo orati, to ovisi o feli tla i bilja (semenja), koje se na njem goji. Vu obće treba tlo orati toliko put, dok bude dosta rahlo i sposobno za uzgoj gospodarškoga bilja. Teško ilovasto i glinasto

tlo treba preorati više puta, pjeskovito pak tlo izgubilo bi večkratnim preoravanjem, osobito vu protuletje i vu jesen, odviše vlage, kaj bi škodilo bilju. Čisto tlo treba manje preorati, nego li tlo poraslo dračem, tako isto treba, tlo, na kojem su rasle žitarice, gustokrat preorati, nego li ono, na kojem su bile okopavine.

3. Dubljina oranja visi o mekoti i zdravici. Gde je zdravica dobra, kojem se more mekota povnožiti i popraviti, onde treba orati kaj dublje. Ako je zdravica jalova i neplodna, treba da se doljno tlo malo po malo vsake godine mekoti priorava, da se tak uzmogne s mekotom dobro poměšati, dobro obdelati i popraviti.

No ako je zdravica jako huda, kojem bi se mogla mekota pokvariti, nesme se mekoti priorati, već se mora samo prarahliti, kaj se čini plugom podričavcem ili rovalom. Oranje na 5 do 10 ctm. duboko zove se plitko oranje, na 10 do 18 ctm. zove se srednje oranje, a na 20 i više ctm. duboko oranje.

Duboko se orje rijolnim plugom, osobito onda, ako se hoće dublje orati, nego li se navadnim plugom orati more, najmre na 40 do 60 ctm. Tim plugom more se tlo mjesto rigolanja prirediti za sadjenje američke čepijene loze vu školi (vu čepilnjaku).

## Z A B A V A

### Svakoga po nekaj.

»Ako je tko za van hititi, tak ja sem tu!« — viknul je pokojni stari birovi iz Selnice, dojduci na vrata krčme baš on hip, kad su u krčmi se svadili i glasi se čuli: »Hitite ga vun!«

Naravski, da stin: »Ako je tko za van hititi, tak sem ja tu,« — nije hotel birovi reći, da onda neka njega van hite, nego je to bil zapoviedajuć glas, kojim se je imalo svadljivcem imponirati te kojim se im je hotelo doviknati: »Mir! — Birovi su tu!«

Ovak se više krat dogodi, da čoviek nekaj veleći, posve drugo pove, nego li je mislil povedati, jer tko nebude vieroval, da je kanižki mesar dobro hotel reći, baš onda kad je najgorje rekel, a to pak je bilo ovak:

Obdržavala se je skupčina u kojoj se je razpravljalo vrhu skupče mesa. Tu je sedel varški birovi sa ašešori, zatim mesarski meštri, skoro svi — i oni iz male Kaniže, i konačno ostalo občinstvo. Spočitavalo se je mesarom da ne samo što je meso tak skupo, nego onda još dodavaju toliko privilegije (zuwage), da je tih falatov

kostih skoro toliko, koliko mesa. Jedan gospon ašešor još dodane, da ne samo sto mesari one kosti kakti privagu rabe, koje ima u sebi kupljeno marše, nego oni još u klaonici kupuju i teleče noge i glave, samo da onda i ove pri vaganju govodine občinstvu, kakti privagu pridodaju i tak jedno sdrugim za skupe novce trže, akoprem teleče glave neimaju tu cieniu, koju govadina; izvan toga pak nije dostojna šmucarija za jednoga kanižkoga mesarskoga meštra, tam na klaonici za fal novce teleče glave kupovati, a onda iste u mesnici za skupe novce kakti privagu k-govodini prodavati. Danas je anda skupčina sazvana i varaš sad hoće na ova, koja su sad izrečena, da mesari odgovore i krivci da še operu.

Na ovu potvom se zdigne jedan mesar B. i priče potvoru opovrgavati sljedećim govorom: »Moja gospoda! Ova potvora, da mi tobože kupujemo teleče glave u klaonici za fal novce, a poslie istih kosti tržimo pod govodinu kakti privagu za skupe novce, i to da mi kakti nepristojni gšeft tieramo, ova potvora nestoji, jer ako ja na primer u klaonici kupim više telečih glavah, tak to ja nečinim zato, da bi je poslie skupleše sgovodi-

nom zajedno tržil, nego to ja činim zato, jer mi moždjani fale!« — Strašen smieh nastane u cietoju sali, da su se oblaki stepali. — Govornik jedno malo presenečen videći da nije dobro rekel, akoprem je dobro rekel, akoprem je dobro mislil hoće se popraviti i zakriči nuter u skupčinu: »činim zato, jer mi teleči moždjani fale!« — Naravski, da stin nije nikaj popravil, a smieh je postal sada rozgotom, da se je na pijac van čul.

Em je on dobro rekel za onoga koj bi ga hotel bil razmeti, samo u naglosti je tak povedal da, bi čoviek bil mislil, da njemu teleča pamet fali, a u istinu je bilo toliko rečeno, da ima negda teleče moždjane narušene za svoje kupce mesa, a pošto ne-kole sam toliko teličev, da bi mogel sve zadovoljiti, mora u klaonici od drugih kupiti. —

Stakovim na pol povedanjem je uvijek neprilika i čoviek većim dielom nasledne. Jer jednoč je nieki otac poslal frajlicu Roziku u apotheku, da donese za svog mladjeg brata Štefeka, koj je bolestan u postelji ležal, ricinsko ulje, a to je takovo ulje, koje dole tieru, samo ima tu falingu, da je gadnog bljutavog masnog teka, pak ga zato nekoji težko uzimlju, a dieca još najteže.



Duboko je uranje osobito dobro za detelicu, okopavine, Takovim se oranjem fonda drač, mokro tlo postaje lehkeše i sušeše, zrak lehkeše deluje i raztvora zemlju u bilinsku hranu, a ujedno se povekšava plodovitost zemlje.

Treba li na vuzko ili široko slogove orati, ili ravno ili na grebene, to ovisi o tlu, koje se orje. Tlo sa vuzkimi slogi hitro se posušuju, vngno se zemljišća za sētu vu izgubi, posijano bilje nemore se oranjem tak lehko obradivati, a sêtve lehko pozebu. Zato je bolje orati na široke sloge, vuzki pak slogi mogu se upotrebiti samo ondi, gde je tlo odviše vlažno. Kako li se tegleče jakosti upotrebljava kod oranja sa vsake fele plugovi, visi o zemlji, koja se orje, o dubljini, u kojoj se orje i o teglečoj sili, kojom se orje.

## Željeznice.

Željeznice na čeloj zemlji bile su godine 1894. kak najnoviši izvještaji pokazuju, 687.000 kilometrov duge t. j. njihova duljina je tolika, da bi se tračnicama 17 put mogla opasati čela naša zemlja. Kapital, koji je uložen, da se taj silni pojas stvori, iznaša ogromnu svotu od 80 milijarda ili 80.000 milijua forinti! Kako li su srečni naši potomci, koji će biti nasljednici ove silne herbije! A neprekidnim delom raste ovaj kapital neprestano, jer gradnja željeznica napreduje denes kud i kamo brže, nego li prije kakovih trideset godina.

Na porast željeznica, koje su se još prije 50 godina smatrale kakti dvojbene ekonomske podhvat, ne utječu samo trgovačke i fincncijalne prilike, nego vu velike tulkajše politički i vojnički obziri. Kak što su nekad Rimljani gradili svoj »limes« ter nizom tvrdjavah (festungah) i dobrim cestama mislili najtvrdje zaštititi medje svoge carstva, tak je denes željeznica postala najjakšim sredstvom, koje veže i osigurava udaljene krajeve sa materom zemljom.

Baš vu zadnjim godinama napreduje gradnja željeznica rapidnim načinom. Sve zapreke (prečke) prirode su denes svladane:

niti največke udaljenosti, niti največke gore (bregi) ili pustinje nesprečavaju više gradnju željeznih cestah. Vu tom su smjeru prednjačili vu noveše doba Amerikanci, koji su čelim nizom prugah spojili Atlantik sa Pacifikom.

No i Amerikance pretekli su Rusi svojim orijaškim podhvatom transsibirske pruge. Ovima su vu prvom redu bili mjerodajni vojnički obziri. kad su počeli vu srdcu Azije graditi svoje srione — prekozarne željeznice. Ves se je svēt začudil, kad su od Kaspijskog morja položili tračnice do Samarkanda, a doskora nadkriliti će ovu veliku radnju željeznica, koja će spojiti krajnju Aziju sa Evropom. Vožnja od 14 dana sveudilj istim smjerom dopeljati će putnika iz središta evropske kulture gotovo oko polovine zemeljskog obsega do obale Tihog oceana vu »zemlju nebesku«, vu domovinu žutih Kinezov.

A kak što vu Aziji, tako napreduje željeznica i vu Afriki. Gde je Stanley došel do svojih glasovitih otkrica i samo nekoliko godina natrag orušanom rukom puta si krčil medju ljudožderima, djelomice već danas prolazi lokomotiva. Jošće nekoliko godina, pak će i Saharom juriti francezki vlak, a strašne tegobe i pogibelji, kojim su putnici ovih krajov izvrgnuti, postati će bajkom iz davno prošle dobe.

Dok su za vrème križarskih vojnah stotine jezer ljudih gubile, glave, da prevali mali razmak, koji Jeruzalem deli od morja, to danas Cook za one, koji imadu dosta penz, aranžira putovanja vu svetu zemlju sa naslovom (titulošom) »Izlet vu Jeruzalem«. Tu nema više pogibelji, niti žedje, niti gladovanja, od kojih nebrojene jezere nastradaše, kad se idealnim zanosom trgnuše, da nevjernicima otmu Zveličiteljov rodni kraj. Kak i vu Čakovcu ili vu Polstrau javlja i ovdí konduktur: Jeruzalem! (gde je jako dobro vino.)

Kad se je prije 700 godina odvažil hodočastnik na taj put, oprasčal se je sa svojom familijom, kak da ga čeka sigurna smrt; denešnji putnik treba samo nekaj gibokše vu žep segnuti, da namiri Cooka i

prijave potomke plenemith Arapa, koji nedosadjuju više ubojitom strelicom i kopljem, nego praktičnijim »baksisom« (sa penzi.)

Gde je priroda sama silnim gorama odělila kraj od kraja, svladala je željeznica sve zapreke (prečke). Vu južnoj Americi, gde se ogromne Ande neba tiču, dovodi željeznica putnika vu visine, kak što je Mont Blanc (Oroya 4774 m.), a vu prorovu St. Gottharda — 15 kilometrov dug — vu vutrobu zemlju.

Kak vu vngim stvarima, tak je i vu željeznicama Amerika otela Evropi prvenstvo. Evropa ima 249.660 km. željeznica, Americke sjedinjene države pak same 290.000, ali zato je željeznička mreža vu Evropi ipak najgušća, ar na 100 kvadrat kilometera tla dolazi 25 km. željeznice. Gustoćom svojih željeznica vu prvom je redu Belgija sa 188 km. na 100 kvadratni km., a najviše željeznica imade Njemačka (Prajzka). 46.900 km., iza koje redaju se Francezka sa 41.200 km., Ruska sa 35.770 km., Englezka sa 33.641 km. i Austro-Magjarska sa 30.200 km. Vu Aziji dolazi na prvom mjestu Ruska, koja ima 39.222 km., od kojih se 11.455 km. vezda dogredjuje.

Gustom mrežom željeznica preplela je Englezka svoje indijansko imanje, gde ima tuliko prugah, kak vu našoj monarkiji. Da Kina samo 200 km. ima. nije čudo, jer tam su još nezdavnja već dogradjene željeznice opet razvarili (poruli). To su Kinezi učinili po znoj istoj logici, po kojoj su se i prinasa negda foringaši protivili gradjenju željeznica, ar da im ova zatire zaslužbu. Kinez nije baš hudo po sebe argumentiral, kad je navalil na željeznice, koje su se inicijativom poznatog podkralja (vicekralja) Li-hung-čanga gradile. Ljudstvo (pučanstvo) vu Kinezkoj tak je gusto, privreda vsakdašnjeg kruha zaradi silne konkurencije tako težka, da ako komu presahne izvor zarade (dela) vu njevom zanimanju, to drugih izvora težko ili gotovo nikak najti nemre. Koliko je Kinez šparaven, dosjetljiv, pripraven na vsaki posel, makar kakov god bil, pak pri tom neutrudljiv i delaven, to ipak uz bezbrojne milijune svojih konkurenta, koji su isto tak

Pod takovimi okolnostmi je naravski, da se to ulje mora tak nutar davati kak je ikako moguće da nebude onoga svoga gadnoga teka imalo, pak ga zato nekoji uzimlju na dobro posolenoj govedskoj juhi a drugi opet na octu, — kaj se mene tiče ja ga neču nikak.

Štefekov otac je anda u to ime rekel frajlici Roziki, da neka prosi apothekara, da bi joj tu ulje tam u apotheci već s nečim zmešal tak, da se nebi malomu bolestniku predurilo. Kak već mlade frajlice jesu, nepromišljene, nagle i u svem samo onak na pol, dobieži Rozika u apotheku i zaprosi mladoga apothekara asistenta da joj zmeša s nečim taj nesrečni ricinus, ako je moguće, da nebude onoga gadnoga imal teka.

»Ah, dakako da je moguće« — odgovori mladi asistent liepój mladoj frajlici, — »nek si samo dostoju tam na stolec jedno malo sestí, pak jer vidim da su naglo išli, evo nek se dostoju iža toga, dok njim toga ricinusa priredim, ovom limonadum malo okriepiti i prefriškati.« — Stim joj na taci poda času limonade, koju Rozika pogledavši u asistentove crne oči, smiešeća se vzeme i izpije, a asistent otide za recepturu na svoj posel.

Gospodična Rozika sad čeka, ali se

nemre včehati toga ricinus ulja bez teka, pak zato onak na pol strahom, potihó, za-oi-te: »Prosim, jeli bu već skoro moje ricinus ulje gotovo?«

»Ricinus ulje?« — zapita mladi asistent, gizard radi ov hip dokazane svoje vieštine — »Em su je malo prije izpili — ono s limonadom je bilo ricinus ulje! Dakle nisu nikakovog uljatog teka čutili?«

»Nisam niti najmanje. Ali — bi upravo moral bil moj mladji brat i vračvo uzeti!« — odgovori Rozika, a u tom je već i neščipanje po trbuhu čutila tak, da nije mogla u apotheci duže čekati, dok bi asistent drugu porciju toga finoga vračva bil priredil, nego se je morala domov žuriti, i samo sreća je bila ta, da od apothke pak do Rozikine kuće nije bilo daleko — zaradi nastupivše neprilike.

A kad je doma otcu cielu stvar pripovedala, kakov je najme taj mladi asistent fini mladíc, koj joj je u onom hipu, kad je mistila, da limonadu pije, već gotovo vračvo dal piti, — te kad je velikodušno sama priznala, da je svemu ona kriva, jer nije sve podpuno, onak kak bi to morala reći, rekla, pošatrivel ju je japek vzem, da je na cieloj stvari to dobro, što bolestni Štefek nije izbilja nikakovog teka tog nesretnog ricinus ulja čutil.

Samo je sad pitanje jeli je to Štefeku hasnilo, kaj je Rozika nuter brala, jer i to se je već dogodilo, da jedan pije vračvo, a drugomu hasni, i opet obratno, dok najme jedan nutar bere, drugomu škodi.

Tak je u isti hip zbeževal nieki zemeljski gospodin u svojem gradu, kad je u štali i osel zbeževal. K-gospodinu je došel doktor i prepisal vračvo, a k-oslu je došel živinar te je i on prepisal vračvo. Sluga je s obodvemi recepti otišel u apotheku i donesel domov dve flašice medicine, jednu najme za gospodina, a drugu za osla. Ali žalibože dvorjanik nije dobro pazil, pak je flašice zamienil tak, da je vračvo, koje je bilo po doktoru za gospodina u gradu prepisano, došlo dole u štalu k oslu, a ono, koje je živinar za osla prepisal, došlo je gore u grad k-gospodinu i tak su sad ovi dva betežniki ta vračva nutar brali i to: gospodin u gradu gore ono oselsko, a osel u štali dole ono gospodinovo.

Ali sad budemo videli, kakova je iz te zmešarije hasen ili škoda nastala? — Gospodin u gradu je ozdravel, a siromak osel u štali krepuil.

I ovak je gospodinu oselsko vračvo hasnelo, dočim je osel od gospodinovoga se moral svietu izpričati.

delavni i poduzetni, i suhu koru kruha — ili, bolje rečeno, — suhu svoju rižu (riž kašu) stopram najvećim naporom privredjuje. Nigdi ne hara gladujući tolikim užasom (strahotom), ne vubije svakoga ljeta toliko ljudih kak vu Kinézkoj; zahman Kinéz prez zazora jede vse, kaj je god Bog posadil vu svét : i štakore i gusenice, on domaj ipak nema dosta hrane. Ona silna razlike kinézkog jestvenika, koja se osobito izliče pri gostbama, o kojima pripovédaju evropski putnici, kad nam opisuju obed od 60 i više jelah. prirodna je posljedica — ne blagostanja I razkoši nego nevolje i gladovanje, koji su podvučili su Kinéza vsakoj nevolji i pregaranju. Da od gladovanja nepogine, Kinézi se na šerege seliju vu inuzemstvo (vu tudje pokrajine) gde postaju pogibeljni konkurenti svim drugim delavcom (težakom.)

Kinež grabi vu tudjinstvu vsakog posla i za vsaku plaću. On trguje na Borneu; okolo Formose porobi kadkada koju ladju, ako more; vu Ameriki oela na krčevini, kuri kotel na damfišu, služi kakti sokač i »Mädchen für alles«, kopa zlato i tamo gde su drugi delavci zdavnja posel zapustili zbog praznoga rudnika. Kinéz prekapa deset put prekopane ostanke po jedenajsti put i pri svem tom dobi nekaj penez Zaradi toga su se već i Amerikanci proti »žutoj invaziji« ogradili posebnim zakonima, vudiraju i preganjaju Kinéze vsakom prilikom, ali on (Kinéz) ipak vsigdi opet izpliva na površnju.

A i kaj će Kinézu željeznice? Pešice se faleše putuje, a željeznice vu Kinezkvoj nesluže niti obćoj dobrobiti ili prometu, kak pri nas, već lih lihvarstvu činovnika. Vu kitajsko-japanskom taboru stradali su soldati od gladovanja, a željeznicom dopeljana riža gubila se prefriganimi finacijalnim operacijama višeših oficirah i činovnikah vu njihovim žepovima. Zvun toga je Kinézu željeznica odurni izum čerlenlasih barbara — kak Evropljane nazivlju, pak budu željeznice vu Kini stopram onda napredovalje, dok se Kina vu svim svojim odnosajima premeni

## KAJ JE NOVOGA?

### Njezino Veličanstvo kraljica Jelisava vu Biaritzu.

Kak odonud javljaju, boravek Njez. Veličanstva na morskome žalu prija visokoj gospodji vanredno. Šeće po više vur na dan uz morskú obalu vu pratnji svoga grčkog učitelja. Oprava kraljice zevsema je jednostavno i navék isto: črna vuzka mantila sa pelerinom i črni škrlačić sa črnim perom. Prekjučer bésnila je jaka bura (viher) tak, da se nigdo nije ufal iz hiže; međjutim Veličanstvo poizkalo je unatoč buri svoje navadno mjestance, ter se nasladjivalo vu frižkom zraku.

### Magjarsko dvorjanstvo.

Iz »dobro upućenih bečkih krugova« javljaju jednim magjarskim novinam, da će se već buduće godine urediti na budimskoj palači podpuno magjarsko dvorjanstvo, ter da će se Nj. Veličanstvo kralj ili nadvojvoda Oto početkom mjeseca majuša buduće godine stalno nastaniti vu budimskoj palači. Tim povodom ustrojiti će se postepeno još manjkajući dvorski uredi i tjelesne straže, a palača sama bude dogotovljena stopram godine 1899. Buduće godine izraditi će se novi dvorski zakoni za Magjarsku, po kojima imadu magjarski dvorski dostojanstvenici

obavljati uz dvorske i odgovarajuće državne službe.

### † Maksimilijan barun Sternek.

Pred par dnevi javljena je vèst, nenađana smrt zapovjednika (komandanta) taborske mornarice baruna Maksimilijana Sterneka pl. Ehrensteina. Pokojnik bil je jedna od najvažnijih težnosti c. i kr. vojske, ter je postigel neprolaznih zaslugah za razvitek naše taborske mornarice. Rodjen je 14. februara 1829. vu Cjelovcu: godine 1847. stupil je vu ratnu (taborsku) mornaricu, ter je postepeno napredoval. Kakti kapetan linijskog broda komandiral je godine 1866. oklopnjačom »nadvojvoda Ferdinand Maks«, ter je vu boju kod Visa svom jakostjum navalil na talijansku oklopnjaču »Rè d'Italija« i prebušil (predrl) ju tak, da je morala potonuti. Tim junačkim djelom odlučena je bitka kod Visa, i utvrđena dika austro-magjarske ratne mornarice. Nakom rata bil je barun Sternek desna ruka pokojnom Tegethoffu, bil je zapovjednikom taborske luke vu Pulju i godine 1872. imenovan contre-admiralom. S grofom Wilczekom putoval je na Novaju Zemlju, da podupre ekspediciju Payer-Weyprechtovu, za tim je imenovan zapovjednikom austro-magjarskog sredozemnog brodovlja, godine 1875. zapovjednikom pomorskog arsenala vu Pulju, godine 1883. podadmiralom i šefom pomorskog odjela vu ministarstvu rata, ter konačno zapovjednikom ratne mornarice, vu kojem je svojstvu vnogo doprineš za razvitek naše ratne mornarice. Godine 1888. imenovan je admiralom, a ne zdavnja slavil je, kak smo javili, petdesetgodišnjicu svojega slavnoga službovanja. Pokojni barun Sternek bil je pravi tajni savjetnik Nj. Veličanstva, vitez reda Marije Terezije i vnogih drugih tu-i-inozemnih visokih redova. Prešestne subote bil je nazočen još sjednici austrijske delegacije i delegacionom objedu vu palači Nj. Veličanstva kralja. — Odar (raka) preminulog admirala izkinčen je ljepimi vèncima, što su uspomeni preminuloga namènili Nj. Veličanstvo i vngoi vojnički dostojanstveniki. Kak nam su javili da su ostanki prenešeni vu Pulj i tamo pokopani. Izjava sućuti dolaze sa svih strana.

### Ruski veliki knez Nikola Nikolajević.

Na imanju markgrofa Aleksandra Palavicinija vu Puszta-Szeru boravil je zadnjih danah ruski veliki knez Nikola Nikolajević, najstareši sin pokojnog velikog kneza Nikole Nikolajevića, koji je vumrl godine 1896. — Včera je dospel princ vu Beč, gde ga je primilo Nj. Veličanstvo. vu posebnoj audijenciji. Veliki knez Nikola Nikolajević putuje inkognito, a sprevdajaju ga obesteri Hall i Krapenski.

### Kak je bilo pred 80 godina.

Onda nije bilo mašinah za šivati, tramvaja, šibicah, biciklov, fonografa, električnoga svjetla, nije bilo kanonov koji bi se bili odzad nabijali, nije bilo suečkoga propoka, niti biciklisticah, niti blagajnicah, niti ženskih doktorov, niti mašine za delanje leda, niti telefona, niti telegrafa. A čega li bude vse istom za sljedećih 80 godinah.

### Najmenje vladarska plaća.

Najmenjšu vladarsku plaću ima predsjednik republike Andura vu Pirenejih, ar dobiva na jedno godinu 36 for. plaće.

## Pesma

### po obedu na gostih.

Slaviček se ženi, z bukoviča grada  
njegva zaručnica, slavičica mlada.  
Orlin staresina, sokol deverina,  
zeba je zebrana, gospa podsnehalja.  
Mlada lastavička bila podeklička,  
zastavnik zebrani, bil je pav gizdavi.  
Vitežka peršona, plačeca gospona,  
njega su postavili, svatum za kaprona.  
A pisani detelj, vkuhnju se zaletel,  
gospo sokačici, pèvca je donesel.  
Bela golubica, snažna sokačica,  
drva joj prinaša, siva jastrebica.  
Kakva doletela, mlinčenjaka vzela,  
a sternadka zelje i čurke nadela.  
Doletel je krampač, prijel je za tokač,  
donesel muždjara, te kukmasti futać.  
Hariz viče zdalka, gde nam je kosalka,  
pučpulika rekla, pri meni je balta.  
A grlica siva, katane podbriva,  
labud vodu nosi, vse po redu vmiva.  
Vrana kruha peče, sraka ga vpeč meče,  
žerjav se tak s vrčom, vu pivnicu šeće.  
Tko bi se još stvoril, kaj bi na stol dvoril,  
štrk je sim tam hodil, na to se ponudil.  
Štiglec se oglaš, tu smo mužikaši,  
vuga, kukuvača, bajzari kóntraši.  
Črni kos i štiglec, mi bumo predjari,  
ako i škvorc dojde, bu nam notu kvaril.  
Došel je škornjanec, on se pustil vtanec,  
a za njim vrabica, njegva tančarica.  
Donesel je zajec, sobom deset jajec,  
došla i zajica, k njemu se prismica.  
Kad je došla srna, gosle je potrla,  
zatem dojde jelen, nazad gosle skelel.  
Došel je i kozlek, svojom dugom bradom,  
med njimi je delal, veliku paradu.  
Po svoj hiži tancal, zatem na stol skočil,  
pak je svoje pažle, vtenfanju namočil.

Dobre žepne i stène vure za fal cène moči dobiti pri *Pollak Bernatu vurararu* vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se *uzimljeju vure takaj* za popravke za fal cènu.

## Nekaj za kratek čas.

Zabava veselim i batrivenje žalostnim. Priredil Glád Ferencz školnik. Izdanje tiskare Fischel Filipa (Strausz Šandor), *cèna 50 kr.* Vu malojoj ovoj knjižici sabrano je vngoi šale i dosjetke, pak se za fal cènu, kaj košta, — more vsakomu osobito preporučiti.

Knjižara i stamparija  
Strausz Šandora  
Čakovec.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.



### Nyilttér.\*

E rovat alatt közlöttekért sem alaki, sem tartalm tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

**Foultard-selymet 60 krtól** 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai sat, a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selymet** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damaszzal sat. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázattal sat.) a megrendelt árukat **postabér és vámmentesen, házhoz szállítva**, valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárai Zürichben**. Svájcba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

## Hirdetések.

# MÉRLEGEK

legjobb javított rendszerű **tizedes százasos és hídmérlegek** fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czlokra. **Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barometerlegek.** Commandit-társaság **szivattyú és mérleggyártása.**

I., Wallfischgasse 14. sz.  
Schwarzenbergstrasse 6. sz.

**W. GARVENS, Wien.**

# SZIVATTYUK

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparczélókra.  
**UJDONSÁG:**  
Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxydálási módszer szernt inoxydált szivattyúk rozsdá ellen védve.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

96-25-287



### Előfizetési felhívás

# „KÉPES CSALÁDI LAPOK“

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok“ már a XX-ik évfolyamába lépett. Önerzettel jelentjük ezt a ténny a magyar olvasóközönségnek akkor, midőn egyttal felhívjuk, hogy legyen szives továbbra is azon érdeklődést tanusítani lapunk iránt, melyet eddig tanusított.

A „Képes Családi Lapok“ multja legjobb bizonyíték a mellett, hogy míg egyrészt hézagot pótolunk, másrészt az olvasóközönség igényeit tökéletesen kielégítettük. Isméltelen emondhatjuk, hogy kitűzött czélunkat elértük, mert lapunk jelenleg már az ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar család kedvelt házi barátja.

A „Képes Családi Lapok“ fennállása óta már több hasonirányú vállalat támadt, melyek részben megszűntek, részben tengődnek. Nem kutatjuk az okokat hanem egyszerűen megköszönjük az olvasóközönségnek bizalmát s újból kérjük: előlegezzék azt nekünk lapunk XX-ik évfolyamára is.

A „Képes Családi Lapok“ a legelosőbb és azért a legelterjedtebb képes hetilap! Megjelen minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és **külön beköthető regénymelléklettel.**

A „Képes Családi Lapok“ havonként kétszer »Hölgyek Lapja« című félféves mellékletet ad, pávisi divatképekkel és bő divattudósítással s így **egy külön divatlapnak tartását feleslegessé teszi.**

A „Képes Családi Lapok“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s egyttvéve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok“ ba a régi és újabb írói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.

A „Képes Családi Lapok“ nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjei költeményei kedélynemesítő olvasmányok. Irányczikkeivel a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb czikkei pedig tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok“ minden évben **négy** külön beköthető regényt ad mellékletül előfizetőink.

A „Képes Családi Lapok“ borítéka szellemes és **szószakoztató** csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza.

A „Képes Családi Lapok“ előfizetői díjtalanul közölhetik gondolataikat az »Előfizetők postájá« ban.

A „Képes Családi Lapok“ képei lehetőleg alkalomszerűek, díszesek és tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok“ a lehető legjobb cikkeket igyekszik nyújtani s hogy hivatásának megfelel azt legjobban bizonyítja immár XX. évi fennállása, mit eddig hazánkban egyetlenegy hasonló irányú lap sem volt képes elérni; bizonyítják továbbá azon előkelő és kitűnő írók és írónok nevei, kiknek nagybecsű műveit csaknem minden számban élvezheti az olvasó s a kik közül büszkén említhetjük fel dr. Tolnai Lajos szerkesztőn kívül: **Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Radó Antal, Rákosi Jenő, Temérdek (Jeszzensz Dániel), Lauka Gusztáv, Rudnávanszky Gyula, Tölgyesi Mihály, dr. Feleki Sándor, Mery Károly, Jámbor Lajos, Dombai Hugó, Kenézy Csátár, Pécsi D. Anselm, Kósa Ede; — Beniczkyé Bajza Lenke, B. Büttner Lina, G. Büttner Julia, Tutsek Anna, Buday Sándorné, Csernecky Gyuláné, Nagyváradai Myra, K. Beniczky Irma, Mericzay-Karossa Irma, Fanghné Gyujtó Izabella, Ábrányiné Katona Klementin, H. Havassy Ilona, V. Gaál Karolina, Karlovsky Ida, Harmath Lujza, Kéry Elza, Vörös Juliana neveit stb.**

A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára a »Hölgyek Lapja« című divatlappal és **regénymelléklettel** egytt:

Égész évre . . . . .	6 frt — kr.
Félévre . . . . .	3 frt — kr.
Negyedévre . . . . .	1 frt 50 kr.

A „Képes Családi lapok“ annak a ki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül 4 regényt küld díjtalanul.

A „Képes családi lapok“ mutatószámokat ingyen és bérmentve küld mind azoknak, a kik czíránt — legzélszerűbben levelezőlapon — hozzáfordtnak.

### A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala

Budapest, V., Vadász-utczsa 14. (Sajtó házában).

918 1—5

## Hirdetmény.

**Alsó-Lendva nagyközség** részéről a kertek alatti patak 1413.91 méter hosszúságu 5729.33 köbméter föld kiemeléssel történendő kitisztogatása elrendeltetvén, — folyó 1897. évi december 27-ik napjának délelőtti 9 órájkor megejtendő árlejtés utján fog kiadatni; — mire vállalkozók tisztelettel meghivatnak.

Az árlejtési feltételek Alsó-Lendván a városházban megtudhatók.

**Baranyay Kálmán**  
városi jegyző.

**Toma János**  
városbíró.

915 1—2

## Korcsma és üzletátadás!

Domásineczen, jó helyen levő

**korcsma és vegyeskereskedés**

előnyös feltételek mellett azonnal eladó.

Bővebben értekezhetni a tulajdonos

**Deutsch Jakabnál**  
Domásineczen.

913 2—3

## Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd által képviselt mura-közi takarékpénztár végrehajlatának Zobics Mária özv. Horváth Pálné végrehajtás szenedő elleni 85 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. bíróóság területén levő birtornyai 436 tk. 680 hrsz. ingatlan 59 frt; 1913 hrsz. a. ingatlan 18 frt, továbbá a birtornyai 547 tk. 534 hrsz. a. ingatlan 55 frt; 1625 hrsz. a. 88 frt; 1727 hrsz. a. 46 frt; 1786 hrsz. a. 158 frt és 1954 hrsz. a. 42 frt, ezennel megállapított kikiállási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

**1897. évi december hó 31. napján délelőtti 10 órákor**

a birtornyai községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiállási áron alól is eladatni fog.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. l.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. l.-cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 917

A kir. bíróóság mint IIkvi hatóság.

Csáktornya, 1897. évi novem. hó 23-án.

1071/vh, szám 1897.

## Árverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó az 1881. évi LX. l.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíróóság 1897. évi 8180/p.97. számú végzése következtében dr. Tamás János perlaki ügyvéd által képviselt »A zágrábi serfözde és malatagyár részvénytársaság« javára Jelenesics Gábor és neje perlaki lakosok ellen 2500 frt s jár. erejéig 1897. évi október hó 6 és 7-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 1962 frt 96 krra becsült szoba és koresmai butor, ágynemű, 1 pénzes- és 1 jégszekrény, különféle edények, evőeszköz, 3 kocsi, 2 szán, 2 ló, 2 pár lószerszám, 9 sertés, 1 mángoló, 1 pálinkafőző kazán, 1 kályha, ser, bor, hordók, 1 zenekészlet s több apró tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróóság 9219/p. 1897. sz. végzése folytán 2500 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi szeptember hó 15. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 100 frt 30 krrban bíróság már megállapított költségek erejéig a helyszínen, vagyis Perlakon leendő eszközölésére

**1897. évi deczemb. hó 16. és 17. napjának délelőtti 8 órája**

határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. l.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárán alól is el fognak adatni. 916

Kelt Perlakon, 1897. évi decz. hó 2-án.

**Stern Frigyes,**

kir. bírósági végrehajtó.

Az ezredes orsz. kiállítás jury tanácsának legnagyobb kitüntetése: a millenniumi nagy érem

Egyetlen magyar könyvtáros, ki az 1885. orsz. kiállításon legnagyobb kitüntetéssel a nagy díszoklevéllel lett megisztelve.

# RÁTH MÓR

KÖNYVKIADÓHIVATALA ÉS KÖNYVKERESKEDÉSE  
BUDAPEST,  
Gizella-ter, a Haas-palotában.

Egyetlen magyar könyvtáros, ki az 1873. világkiállításon a legfelsőbb elismeréssel lett megisztelve.

A Középiskolai Tanáregyesület jubileumi és számos más kiállításnak díszoklevele. Számos általa megajándékozott köznevelő, könyvtári egylet tiszteltelbeli tagja stb.

Szerencsénk van a t. casinókat, olvasó és köznevelődési egyleteket úgy iradalom-barátokat figyelmeztetni, hogy kiadásaink egy része, míg az erre szánt csekély készlet tart

**40%, 50%, 60% árengedménnyel**

kapható. Különösen figyelembe ajánljuk az

**Országgyűlési törvények és az Igazságügyre vonatkozó rendeletek**  
országos népszerűségnek örvendő gyűjteményeit

**50% árengedménnyel.**

A Ieszállított árú művek jegyzéke, úgy kiadásaink nagy képes jegyzéke **konoly reflectánsoknak** rendelkezésére áll.

Újabb kiadásaink közül ajánljuk a páratlan diszmvét:

**ARANY JÁNOS** balladáit **ZICHY MIHÁLY** rajzaival,  
fényes díszkötésekben és külön-külön díszes pergament borítékokban.

**A világhírű illusztrált Shaksperet,**  
Csiky G. magyarázataival, új jutányos javított kiadásban.  
Úgy a többi remekművei számos fényes dísz- vagy igen jutányos kiadásokban.

Több, mint 40 éven át közbizalomban részesülő könyvkereskedésünk, az országos központi nagy könyvtárak, több száz budapesti és vidéki Iskola, Köznevelődési és Casinó, Olvasó-egyleti könyvtár, a polt, és tud. élet legtöbb kitűnőségének stb. szállítója, ezennel is főzéljének fogja tekinteni az általánosan nyilvánuló népszerűséget fenntartani, és mindenemű minden nyelvű irodalmi megbízásokat a legnagyobb figyelemmel és lehető legjutányosabban eszközölni.

Az Antiquarinsok által hirdett minden művet legalább is azon áron, gyakran jutányosabban szállítjuk új példányokban, mint a mely az ő catalogusaikban előfordul. Be van bizonyítva, hogy a ma-odszébből vett ócska könyvek a leghatásosabb terjesztői a ragályoknak.

# Köszén eladás!

Jó minőségű

# köszén

ajánl

**Métermázsánként 60 kr.**

**10 Métermázsán felül 55 „**

**25 „ „ 52 „**

a helybeli raktárból átvéve

## Gráner testvérek

899 5-6

Csáktornyan.

## RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves házi szer ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik küszvénynél, csúznál, tag-szagattasnál és megbűleknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elvevés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több ki-sebberetkü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ vedjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., esász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).